

Министарство трговине, туризма и телекомуникација
Сектор за заштиту потрошача
Немањина 22 - 26
11000 Београд

Предмет: захтев за заштиту колективног интереса потрошача

Удружење „Народни парламент“ примило је одређени број примедби грађана на рад ЈКП „Водовод“ из Лесковца. Ради се о рекламацијама станара стамбене зграде у улици Гаврила Принципа број 7а у Лесковцу. Наиме, корисницима услуга овог јавног предузећа који станују у поменутој стамбеној згради испостављају се рачуни за утрошену воду на основу потрошње одређене по члану домаћинства иако у свим становима постоје индивидуални водомери који су до пре пар година, по наводима станара, уредно читавани од стране радника ЈКП „Водовод“. Како на рекламације упућене јавном предузећу нису добили адекватан одговор 11 (једанаест) власника станова ове зграде нам је доставило списак станара, са захтевом да воду плаћају искључиво по читаном стању, односно по утрошку. Такође, овим путем захтевали су оверавање мерила јер су сматрали да иста нису оверена у складу са законом и правилником.

Плаћање воде по утрошку је у складу са **чл. 31. Закона о комуналним делатностима** који каже:

Главни мерни инструмент за мерење потрошње воде уграђен на месту прикључења инсталација корисника на комуналну инфраструктуру представља саставни део комуналне инфраструктуре.

Набавка мерног инструмента из става 1. овог члана врши се из надокнаде за прикључак, коју плаћа инвеститор, односно власник непокретности.

Индивидуални мерни инструменти уграђени на инсталацијама корисника, који служе мерењу потрошње воде за појединачне станове, односно појединачне пословне просторије, су у својини власника појединачних станова, односно, власника појединачних пословних просторија који сnose трошкове набавке, уградње, експлоатације, одржавања и функционисања индивидуалних мерних инструмената.

Законом о метрологији (чл. 19. ст. 1.) прописана је и дужност лица која употребљавају мерила:

Лица која употребљавају мерила дужна су да:

1) постављају и користе мерила на начин којим се обезбеђује прописана тачност мерења и у том смислу одговорна су за техничку исправност мерила и тачност мерних резултата;

Право да се потрошња воде плаћа по основу стварног утрошка предвиђају и чланови **Закона о заштити потрошача:**

Члан 91

Трговац је дужан да рачуне за пружене услуге од општег економског интереса доставља без кашњења и у роковима који омогућавају да потрошач прати остварену потрошњу и задужење за обрачунски период од највише месец дана.

Трговац је дужан да у рачуну за пружене услуге од општег економског интереса наведе елементе који потрошачу омогућавају да:

1) проверава и прати износ свог задужења;

2) остварује увид у текућу потрошњу ради провере укупне потрошње према пруженом квалитету услуге.

Трговац је дужан да потрошачу без накнаде на његов захтев достави детаљну спецификацију рачуна.

Када потрошач касни са плаћањем, обрачунате накнаде за закаснела плаћања морају бити у складу са трошковима и трговац не сме обрачунавати каматну стопу на заостали дуг супротно принудним прописима, а нарочито закону који уређује висину стопе затезне камате.

Услуга читања мерних уређаја у циљу издавања рачуна је бесплатна.

Услуге које су бесплатне за корисника треба да буду означене на рачуну како би потрошачи били упознати са њиховим постојањем уз навођење да су бесплатне.

Члан 160 став 1. тачка 43)

Новчаном казном у износу од 300.000,00 до 2.000.000,00 динара, казниће се за прекршај правно лице ако:

43) не изда рачун за услуге од општег економског интереса у складу са захтевима спецификације рачуна из члана 91. овог закона;

Члан 19. став 1. тачка 2) и 4)

Под обмањујућом пословном праксом, у смислу овог закона, сматра се пословна пракса трговца којом наводи или прети да наведе потрошача да донесе економску одлуку коју иначе не би донео, тако што му даје нетачна обавештења или стварањем општег утиска или на други начин, чак и када су обавештења која даје тачна, доводи или прети да доведе просечног потрошача у заблуду у погледу:

2) основних обележја производа, као што су обележја која се односе на доступност, предности, ризике, начин израде, употребу, додатке који прате производ, помоћ која се потрошачима пружа после продаје и поступање по њиховим приговорима, начин и датум производње или пружања услуге, испоруку, подобност за употребу, начин употребе, количину, спецификацију, државу производње и државу порекла жига, очекиване резултате употребе или резултате спроведених тестова или провера производа;

4) цене или начина на који је обрачуната или постојања одређених погодности у погледу цене.

Што се тиче обавезе оверавања мерила она је предвиђена члановима напред поменутог **Закона о метрологији:**

Члан 18. став 1.

Мерило се ставља на тржиште односно употребу само ако испуњава захтеве у складу са овим законом.

Члан 23. став 4.

За редовно оверавање бројила електричне енергије, мерних трансформатора, уклопних часовника, водомера, гасомера и мерила која коригују запремину течности односно гаса, коректора и мерила топлотне енергије одговорна су лица која продају воду, односно лица одговорна за мерење електричне и топлотне енергије и природног гаса, у складу са прописима којима се уређује област енергетике.

Правилником о врстама мерила за која је обавезно оверавање и временским интервалима њиховог периодичног оверавања прописано је да временски интервал периодичног оверавања мерила за водомере износи 5 година.

Удружење “Народни парламент” је упутило допис ЈКП “Водовод” дана 16.10.2014. године којим је затражено да ово предузеће:

- изврши преглед и оверу водомера корисника у улици Гаврила Принципа бр. 7а у Лесковцу;

- врши редовно читавање водомера од дана подношења дописа (сваког месеца) и на основу стварног утрошка воде обрачунава износ месечног рачуна;

- изврши корекције рачуна у складу са уложеним рекламацијама и уједно одговори писаним путем оним станарима наведене зграде који су уложили рекламацију на износе рачуна;

- о предузетим и предвиђеним мерама у циљу заштите права потрошача обавести Удружење „Народни парламент“ писаним путем.

23.10.2014. године од стране овог јавног предузећа је упућен допис у коме је наведено да се обрачун утрошене воде врши управо на основу чл. 31. Закона о комуналним делатностима и чл. 31. ст. 1. Одлуке о водоводу на територији Града Лесковца, те да допис који је удружење упутило није покушај заштите колективних права потрошача, већ **избегавање плаћања насталих обавеза**. С тим у вези, корисници колективног становања у улици Гаврила Принципа 7А, **не могу** имати право на позивање на Закон о заштити потрошача јер им се испорука воде врши редовно и квалитетно. Дакле, одбијен је захтев за читавање воде на основу потрошње, оверавање мерила, испостављања рачуна и оспорено право потрошачима да се позивају на своја законска права, а уз то наведен и чл. 31. ст. 1. Одлуке о водоводу на територији Града Лесковца који без икаквог основа, супротно законским одредбама, врши поделу корисника у стамбеним и пословно-стамбеним зградама и одређује да се индивидуални водомери читавају само у пословно-стамбеним зградама.

На крају, неопходно је додати да број корисника услуга ЈКП “Водовод” који поседују индивидуалне водомере, а којима се исти не читавају, није познат али свакако прелази број од једанаест лица који су се обратили приговорима на рад овог јавног предузећа.

Због свега напред наведеног, Удружење “Народни парламент” из Лесковца на основу чл. 126. ст. 1. тачка 2), чл. 135. ст. 1. тачка 2) и чл. 147. Закона о заштити потрошача захтева од Министарства трговине, туризма и телекомуникација да покрене и спроведе поступак у коме ће утврдити да је колективни интерес корисника услуга ЈКП “Водовод” Лесковац повређен те на основу тако спроведеног поступка предузме мере предвиђене чл. 150. Закона о заштити потрошача.

Прилог:

- списак станара стамбене зграде у улици Гаврила Принципа бр. 7а, Лесковац
- допис упућен ЈКП “Водовод” Лесковац бр. 7275 од 16.10.2014. године
- одговор ЈКП “Водовод” Лесковац бр. 7275/1 од 20.10.2014. године

У Лесковцу, дана 31.10.2014. године

за Удружење „Народни парламент“
Дејан Грујић